

SLOVENE

Velja po pošti:
 celo leto naprej K 26.—
 pol leta " " 13.—
 četrt leta " " 6.50
 en mesec " " 2.20

V upravnistvu:
 celo leto naprej K 22.40
 pol leta " " 11.20
 četrt leta " " 5.60
 en mesec " " 1.90

pošilj. na dom 20 h na mesec.
 Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
 Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
 Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:
 Enostop. petilist (72 mm):
 za enkrat 13 h
 za dvakrat 11
 za trikrat 9
 za več kot trikrat . . . 8
 V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
 vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 6 strani.

Volitve v Istri.

En hrvatski mandat zgubljen.

Prepozno za včerajšnji list smo dobili sledečo hiobovo vest: V Pulju izvoljeni trije Italijani. Dr. Laginja šest glasov manjšine.

Tretji puljski okraj mestne skupine (kraji Slana, Valmade, Serpo, Kostanjer, Polikarpo, Veruda, Vinkuran, Jadreški, Skatari, Šikiči, Valdebek itd.) je naseljen večinoma s hrvatskim prebivalstvom. Po kompromisu med Slovani in Italijani, ki je bil podlaga novemu volivnemu redu za Istro, se je računalo ta volivni okraj med slovensko posest in pričakovati je bilo, da Italijani v tem okraju niti ne postavijo resnega kandidata, kakor so se tudi Hrvatje in Slovenci strogo držali kompromisnih določb ter niso v Italijanom namenjenih okrajih postavljali lastnih kandidatov.

Toda: fides latina — nulla fides. Italijani so zadnji hip kandidirali zagrozenega kamorista, dalmatinskega odpadnika Karla Franka, in ta je zmagal proti dr. Laginji s šestimi glasovi večine.

Šest glasov: neznatno število, ampak večina je! Treba bo počakati podrobnosti, ki morda pojasnijo, kakšna sredstva, glede katerih Italijani niso nikjer izbirčni, so jim pripomogla do večine. Na prvi pogled pa se nam vsiljuje misel, da puljski voditelji niso brez krivde, da so morda premalo storili za probujenje volivcev, da je morda tudi tukaj igrala usodno vlogo nedejnost, ki se je pokazala že pri volitvi v šestem kmečkem volivnem okraju, kjer sta si stala nasproti dr. Zucconi in Lacko Križ. Toda za sedaj odklanjamo te neprijetne rekriminacije in pričakujemo pojasnila z merodajne strani. Ne moremo si kaj, da ne bi pripomnili, da je hrvaški kandidat propadel v kraju, kjer se je zadnji čas zelo bombastično pisalo o neumornem delu takozvane narododelavske organizacije.

Tudi sicer so volitve za italijanske liberalce izpadle ugodno. V Koprju je dr. Belli z veliko večino zmagal nad avtokandidatom dr. Gambinijem; v Piranu se italijanski krščanski socialci volitve niso udeležili; v desetem okraju (Vodnjan, Pazin, Buzet) se je krščanski socialci don Verla odpovedal kandidaturi ter je bil izvoljen dr. Cleva s 192 glasovi, dočim je dobil slovenski številni kandidat Bertoša 35 glasov.

Presenečenje so doživeli liberalci le v sedmem okraju (Isola in Milje), kjer so kandidirali dr. M. Depangherja, dočim je bil krščansko-socialni kandidat msgr. Mujesan, socialnodemokratski pa učitelj Zorzenon. Presenečenje obstoji v tem, da je potrebna ožja volitev med Zorzenonom in msgr. Mujesanom. Ni nobenega dvoma, da pojdejo pri ožji volitvi liberalci v boj za socialnega demokrata in bo učitelj Zorzenon izvoljen.

V volivnem okraju Volosko-Opatija, Kastav, Lovran, Mošćenice in Klana je izvoljen dr. Matko Laginja, v okraju Pazin, Buzet in Plomin pa župnik Anton Zidarič iz Kršana.

AVSTRO - OGRSKA.

Novo ministrstvo.

Cesarjevo lastnoročno pismo Bienerthu, po katerem se imenuje za ministrskega preds. baron Bienerth, naroča nove mu krmarju avstrijske državne ladje, naj skrbi z vso gorečnostjo za to, da sodelujejo državnozbornske stranke pri vladi, da se utrdi temelj dosedanjega vladnega načina. Cesar torej noče vladati s § 14. Želi, da vlada ljudstvo po svojih posilancih. Zelo je vladar pohvalil Becka in njegove uspehe. Cesarjevo pismo bivšemu ministrskemu predsedniku naglašja, da je dal ustavnemu življenju nov okvir po razšir-

jeni volivni pravici. Povišal je z ogrsko pogodbo ugled monarhije in pripravil gospodarske in socialnopolitiške preosnove, ki bodo še pozna leta blagodejno vplivala. Cesar je tudi odlikoval bivše ministre z raznimi redi. Nemška korespondenca objavlja razgovor z Beckom o stališču krone z ozirom na odstop Beckove vlade. Beck seveda ni dobre volje in zato izrablja vladarjeva pisma proti osebam, ki mu niso bile ljube in o katerih sumi, da so povzročile, da je padel. Svetu torej naznanja, da so dobili najvišje priznanje državniki, pri katerih širša javnost tega ni pričakovala. Pred vsem je priznal vladar Beckove zasluge, kar kaže, da vladar ni mislil na predsedniško izpremembo, če bi Beck sam ne bil z ozirom na zunanji položaj silil, da odstopi. Beck pravi, da se razločuje pismo Marchetu od Gessmannovega v tem, da je Marchetovo bolj ljubeznivo. Krona je vznevoljena, da ni bilo mogoče po vplivu Ebenhochove in Gessmannove stranke vzdržati parlamentarizma v sedanjem kritičnem položaju države. Boje se, da bi tudi kratkodobno uradniško ministrstvo ne dobilo izrednih potrebščin, ki so z ozirom na vevlast neobhodno potrebne in se bodo morale v najkrajšem času dovoliti, ker je mednarodni položaj tak, da mora biti vsaka vevlast na vse pripravljena. Da je Beck vznevoljen, ni čudno, a njegove pušice zdaj več ne zaidevajo. Saj ima res velike zasluge, a res je pa tudi in javna tajnost, da je šla njegova pot že dolgo navzdol. Da si ohrani stranke, jim je veliko obetal, ko so ga prijemali, da da, kar je obljubil, pa ni mogel držati dane besede, da se drugim ne zameri. Nekaj časa se je držal z obljubami, in nazadnje je moral iti.

Cesar je zaprisegel včeraj nove tajne svetnike Georgija, Ebenhocha, Fiedlerja, Gessmanna, Praška, nadalje prvega predsednika upravnega sodišča Bacquechemia in nove ministre. Cesar se je tudi poslovil od odstopivših ministrov.

Ob sprejemu novih ministrov je cesar rekel Začeku, da ga zelo veseli, ker ga je mogel imenovati za ministra. Upa, da bo vestno in pridno delal na sporazumevanju, za kar je že veliko delal in si pridobil zaslug. Pričakuje veliko od njega in mu močno zaupa. Začek je rekel, da si hoče z vsemi silami pridobiti vladarjevo zaupanje.

Včeraj zvečer se je vršilo neobvezno ministrsko posvetovanje. Razgovarjali so se o parlamentarnem Bienerthovem programu. Sodijo, da predela Bienerth Beckov jezikovni načrt in ga predloži zbornici.

Nemški minister krajan namerava preosnovati svoje ministrstvo in zahteva višji prispevek.

Sodijo, da ostane Bienerthova vlada na krmilu do spomladi. Do novega leta ne bo mogoče ogledati tako nasprotstev med strankami, da bi bilo mogoče predložiti državnemu in češkemu deželnemu zboru jezikovnih postavnih načrtov. Bienerth se prične takoj pogajati s strankami in bo silil na ustanovitev pravne konference na Češkem, ki naj vse pripravi za mir.

Državni zbor.

»Zeit« poroča, da še ni gotovo, če se snide državni zbor 24. t. m. in ni izključeno, da se skliče pozneje. Seja klubovih načelnikov se bo vršila prej, kakor se snide državni zbor ali pa vsaj na dan prve seje. Šlo se bo med drugim za volitev prvega podpreds. mesto Začeka, ki je postal minister. Izvoljen bo najbrže Hruban. Rešiti se bo pa moralo tudi vprašanje o pomnožitvi podpredsedniških mest.

ZLATA MAŠA SV. OČETA.

Najslovesnejše je daroval včeraj sveti oče papež Pij X. zlato mašo. Navzoča so bila posebna poslaštva vladarjev, diplomatov, papeževi sorodniki in brezštevilno

italijanskih in inozemskih romarjev. Papeža so pozdravili po starodavni navadi trobentači, ko so ga prinesli v cerkev sv. Petra. Verniki so pozdravljali sv. očeta z robci. Slavnoznana siktinska godba je preskrbovala godbeno spremljanje med sv. opravilom. Po končani sveti maši je podelil sveti oče apostolski blagoslov. Ob pol 1. uri je bilo končano sveto opravilo. Pri papeževi zlati maši je bilo navzočih 28 kardinalov, 280 nadškofov in škofov ter nad 50.000 vernikov. Zvečer se je vršila sijajna razsvetljava. Osobito krasno je bil razsvetljen trg sv. Petra. Razsvetljava bi bila še sijajnejše izpadla, da ni zvečer deževalo.

NA BALKANU.

Avstrijske vojaške priprave proti Srbiji.

Glede na naše vojaške priprave z ozirom na protiaustrijske nastope Srbov in Črnogorcev poroča z merodajnega mesta »N. Fr. Presse«, da poklicani avstrijski vojaški in diplomatiški krogi v polnem obsegu izpolnjuje svojo dolžnost in natančno zasledujejo vsako gibanje in razburjenje v malih sosednjih državah. Naša država se bo kolikor mogoče dolgo držala obrambene politike in je ne spravijo iz ravnotežja kričanje, grožnje in gotove priprave, ki so natančno znane. Monarhija ne bo ničesar zamudila in če Srbija ne bo do gotove meje izpolnjevala svojih sosednjih dolžnosti, se stori, kar se v takih slučajih mora zgoditi. A tudi v tem slučaju ostane monarhija v mejah obrambene politike. Ni potrebno, da se ljudstvo razburja, ker zdaj naša država ne namerava prekoračiti defenzivnega stališča. »Matinovu« poročevalcu je izjavil naš pariški poslanik Khevenhüller, da mu ni nič znanega o avstrijskih vojaških pripravah proti Srbiji. Pomnoženo je le orožništvo in organizirali so obmejni zbor. To se vse lepo čita, a diplomatom verjeti? Obmejni zbor je lahko 100, lahko pa tudi 500 tisoč mož.

Aehrenthal o položaju.

Kreditni zavod je prosil po svojem predsedniku Blumu Aehrenthala varstva za po bojkotu oškodovano avstrijsko industrijo. Aehrenthal je obljubil, da omeji bojkotno gibanje. Pristavil je, da položaj ni neugodnejši, kakor ko se je razširila vladarska oblast na Bosno in Hercegovino. Nimamo namena, da vodimo agresivno, napadalno politiko. Upam, da ostane vse mirno. Vladni komisar dunajske borze, dvorni svetnik Pöschl, je izjavil, da se sodi mirno o položaju. Srbi so iztrežnjeni. Donavski monitorji se nahajajo v budimpeštanskem zimskem pristanišču.

Srbske priprave.

Srbsko vojno ministrstvo je naročilo na Francoskem 20.000 vojaških oblek in 100.000 šotorov. »Stampo« toži srbsko vojno ministrstvo, ker je trdila, da se je izdelaval v državni obilničevski praharni nerabni smodnik. Ker vrana vrani ne izključe oči, je vojaška preiskovalna komisija izjavila, da je »Stampa« lagala. — V belgrajskem narodnem gledališču so vseučiliščniki izžvižgali dve enodejanski operi proti volji študentov, ki zahtevajo zgolj domoljubne igre. Belgrajski vseučiliščniki hočejo stavkati, ker bi šli radi k vojakom. Vojni minister je izjavil, da če vstopi 300 študentov k vojakom, hoče posredovati, da se zatvorijo vseučilišče.

Turčija.

»Šuraj Umet« dementira poročila »Timesa«, da se hoče Turčija sporazumeti z Avstro-Ogrsko proti gospodarski odškodnini Srbiji in Črni gori. Izvolski hoče po raznih predlogih urediti razmere med Rusijo in Avstro-Ogrsko. Turčija ni proti odškodnini Srbiji morebiti v obliki železnice, ki bi vezala Srbijo s Črno goro. Končno naglašja list, da mora biti Turčija povsod pripravljena.

Bojevito razpoloženje v Črni gori.

Kotor, 17. nov. Hercegovski emigranti brez prestanka netijo v ljudstvu bojevito razpoloženje. Sicer pa je nastal razpor med njimi samimi. Pri nekem zaupnem posvetovanju, kjer so se dogovarjali o korakih, ki bi jih bilo podvzeti »v rešitev izgubljenih bratov v Bosni in Hercegovini«, zastopal je vojvoda Kovačević stališče, da Črna gora in Srbija ne smeta izgubljati niti trenutka več, marveč morata brez vsake napovedi vojne prekoračiti mejo. Kovačević je označil okolico pri Gačku kot najbolj pripravno za vojne operacije Črne gore, ker v tem kraju ni nikakih sovražnih trdnjav. Vojvoda Lazar Sočica je Kovačeviću v vsem pritril, le proti takojšnji invaziji se je izrazil. Večina se je pridružila izvajanjem Sočice. Ko je ljudstvo izvedelo za to, je burno demonstiralo proti sklepom konference ter se končno obrnilo tudi proti vladi. Posredovati so morali ministri in voditelji narodne stranke, da bi ljudstvo odvrnili od takojšnjega upada v Hercegovino. Toda, kakor se zagotavlja, bi se vsem vplivnim krogom na Cetinju ne bilo posrečilo, pomiriti ljudstva, da ni vmes posegel sam knez Nikita osebno. Šele njegovo zatrdilo, da mu je pri srcu premoženje, kri in življenje vseh Črnogorcev in Srbov, je potolažilo ljudstvo. Vendar pa od vseh strani prihajajo na vlado zahteve, da čim prej tem bolj napove vojsko in ne čaka na »kričivno in brezupno konferenco«.

KRIZA V NEMČIJI.

Koliko stane, da se potlači Viljemov članek. — Sedanje Viljemovo najvažnejše delo. — Bülowova kriza državna kriza. — Kanclerjeva odgovornost.

»Welt am Montag« poroča, da je moral plačati zunanji urad lastniku »Century Magazine« 200.000 mark, da ni objavil nekake Viljemovega razgovora. List zahteva, naj pojasni, kdo je plačal to visoko vsoto. Državni zbor naj zahteva pojasnil, ker nikakor ne gre, da bi ostalo sumničeno, da so plačali podkupnino davkoplačevalci, ker bi to povzročilo mnogo posla državnim pravdnikom. — V sedanjih resnih časih se peča cesar s stvarmi, ki so malenkostne in kažejo v popolni luči pravi malenkostni pruski duh. Cesar je izdal v Kielu povelje mornarici, ki ukazuje, da morajo mornarji posamičnih ladij brezpo- gojno vsi naenkrat klicati »hura«. To bo kelo moštvo, ko bo moralo guliti svoja grla, da prav kriči »hura«. — Danes (17. t. m.) se najbrže odloči Bülowova kriza. Viljem ga namreč zasliši v novi palači. Če bo moral Bülow odstopiti, odstopijo z njim pruski ministri in se kanclerska kriza izpremeni v državno. Malo upanja je, da Bülow ostane. Preveč je Viljem hud nanj, ker se po Bülowovi krivdi norčuje ves svet iz njega. Bülow sluti, da dobi mo- dro polo, zato je pa naročil, da pripravijo v Rimu zanj njegovo vilo »Malta«. — Zunanjemu odseku zveznega sveta so predlagali zastopniki južnih držav, naj postane kancler odgovoren zveznemu svetu.

V RUMUNJI GROZI MINISTRKA KRIZA.

V rumunskem ministrskem svetu so se sprli ministri. Finančni minister in nekaj drugih ministrov je zahtevalo, naj se od- pove Avstro-Ogrski najugodnejša trgo- vinska pogodba. Ministrski predsednik je nasprotoval. Izključena ni ministrska kriza.

RUSKI MORNARIŠKI ŠKANDAL.

Preiskava o milijonskem poneverjenju v nevskih ladjedelnicah je imela nepriča- kovan uspeh, nenavaden celo v podkup- livi Rusiji, kjer je, kakor znano, rubel vse- mogočen in kjer se goljufa, kar Kreml stoji. Brez penzije so poslali v pokoj osem aktivnih admiralov in 172 mornariških

častnikov in naročili državnemu pravdniku, naj se peča z njimi.

KITAJSKI CESAR IN CESARICA STA BILA UMORJENA. — PEKINSKA POSLANIŠTVA ZASTRAŽENA.

»Ruski Invalid« objavlja poročilo ruskega pekinškega poslanika zunanjemu ministru, ki poroča, da sta bila kitajski cesar in cesarica vdova umorjena po zaroti, ki sta jo skupno z velikim svetom skovala velika podkralja Fuanšikaj in Čančitun. Zarotniki so se bali osebnih posledic, ko bi bil sklican po cesarici vdovi napovedan kitajski državni zbor. Zarotniki so tudi umorili pet mandžurskih princev druge stopinje, ker so bili pristaši državnega zbora. Položaj v Pekinu je tako nevaren, da stražijo inozemska poslanstva inozemski vojaki. Nemirom dozdaj še ni bilo.

Dnevne novice.

+ **Tajništvo S. L. S.** uljudno pozivlja vsa politična društva, ki so osnovana na programu S. L. S. — »Katoliška politična društva« in »Kmečke zveze«, — da naj čimprej nasvetujejo — vsaj v osmih dneh — po enega člana v strankino vodstvo, ker se mora vodstvo v najkrajšem času sniti, da se konstituira in izvoli izvršilni odbor.

Dr. Val. Rožič, tajnik S. L. S.

+ **Volitve v delavsko zavarovalnico proti neugodam za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo** v Trstu so razpisane v današnjem uradnem listu. Volitev se določa na dan 16. decembra. Zanimivo pri tem je, da imajo mnogi volivci že v rokah volivne listke, volitve so pa še le danes razpisane v uradnem listu. Najodločnejše zahtevamo, da se volivni zapisnik razloži tudi v Ljubljani, da ga je tako mogoče pregledati tudi udeležencem iz Kranjske! Postopanje načelstva pri razpisu volitev in razpošiljanju glasovnic je vsekakor jako sumljivo. **Opozorjamo slovenske volivce, da volivne listke dobro shranijo,** da jih obdrže in ne vržejo proč in jih uporabijo tako, kakor bodo svetovali slovenski listi.

+ **Na deželni bolnici** je imenovan sekundarijem dr. Tadej Karas.

+ **Zdravstveno okrožje Škofja Loka.** Za okrožnega zdravnika v Škofji Loki je imenovan dr. Ivan Hubad. Provizorični okrožni zdravnik na Tratu dr. Karol Zakrajšek ostane na svojem mestu v Škofji Loki in bo deželni odbor storil korake, da tudi to mesto naredi definitivno v smislu soglasnega sklepa loškega zdravstvenega okrožja.

+ **Deželni zbor goriški ne bo razpuščen.** »Hrv. kor.« poroča, da se novi kabinet še ni bavil z zahtevo večine goriškega deželnega zbora (»Slov. klub« in italijanska ljudska stranka), naj bi vlada deželni zbor razpustila in razpisala nove volitve, da pa osrednja vlada tega tudi ne bo storila, marveč poizkusi doseči sporazum med večino in manjšino. Pogajanje bo bržkone vodil namestnik princ Hohenlohe. Neki goriški poslanec je isti korespondenci izjavil, da bo vsako pogajanje brezuspešno dokler se italijanski ljudski stranki ne zagotovi sedež v deželnem odboru.

+ **V Mengšu je bil izvoljen za župana** Fr. Orel, za svetovalce pa Jože Kandušar, Anton Stare in Milan Jenčič.

+ **Na Korinju nad Krko** se otvori ekskurendna šola. Oskrbovalo jo bo učiteljstvo s Krke.

— **Za vodovod v Kuteževem**, okraj Postojna, je dovolilo poljedelsko ministrstvo 6600 K podpore.

— **Stradalna stavka v Zagrebu.** Dosedaj so prepeljali iz preiskovalnega zapora v bolnišnico usmiljenih bratov v Zagrebu sledeče velesrbske propagande obdolžene Srbe: Demetra Gajića, Dušana Truhovića, Paja Vujaklijo, Štefana Kacarja in Tanasijo Oblakoviça. Imenovani niso že osem do deset dni ničesar zaužili. V bolnišnici jih hranijo umetno. Vujaklija in Kacar sta jetična. Poslednjemu se je pred osmimi dnevi udrla kri.

— **Tatinska družba v Novem mestu in okolici.** Zadnji čas se v novomeški okolici in v Novem mestu dogajajo tatvine in sicer tako, da se mora z gotovostjo trditi, da ima neka organizirana tatinska banda svoje prste vmes. Zadnji četrtak je bilo v hotelu Jakac v Novem mestu ukradenih 210 K. Dolgoprstnež se je skril v stranišču, ter počakal, da je bilo vse zaprto. Potem je z vitrihom odprl avtomatopolifon ter vzel iz njega denar. Tatvina se je tatu jako dobro obnesla. Natakariča bi namreč morala imeti drugi dan račun ter je spravila čez noč omenjeno svoto v avtomat. Drugi dan še sprva ni opazila, da ni vse v redu, dasi tudi se ji je čudno zdelo, da so bila zadnja vrata odprta, kate- re je prejšnji večer hotelir g. Jakac sam zaprl. Šele potem je opazila, da so vrata polifona zveržena. Pogledala je natančno ter opazila, da je bila ključavnica polomljena. Denar, katerega je spravila prej-

šnji dan, je zgubil. Kljub preiskavi se še danes ne ve za storilca. V nedeljo ponoči je pa tatil obiskal dve trgovini v Kandiji. Z nekim orodjem je strl izložbo trgovca August Laknerja, zlezel skozi okno, katero je prej razbil ter nakral blaga za okoli 80 K. Denarja ni dobil nič, ker g. Lakner skupilo spravi v svojo sobo. To noč je bilo ulomljeno tudi v trgovini gospe Appé v Kandiji. Tudi tukaj je z nekim orodjem snel okna ter splezal v trgovino. Pobral je drobiž ter dva jubilejna tolarja po pet kron. Tat je dobil vsega vkup gotovega denarja okoli 30 kron. Orožniki so zasledili nekega Sušnika, kateri je pravil, da je vinski trgovec. Ta »vinski trgovec« je vlomil skozi okno v Hrstarjevo gostilno v Šmihelu. Poskušal je odpreti predal, kjer je bil denar, a je bil od gospodarja še pravočasno odpoden. Ubežal je skozi okno. Orožniki so ga izsledili ter ga dejali pod ključ. Ukradel je tudi posestniku Jožefu Barbo v Spodnjem Gerčevju srebrno uro. Izjavil je orožnikom popolnoma ravnodušno, da »bo že nazaj dal«. Če je Sušnik tudi tat trgovin, se ne ve. Ulomilec je pustil v trgovini g. Laknerja škatljico užigalic, kakršne izdaja Ciril in Metodova družba za Istro. Te užigalice se v Novem mestu ne dobe. — Sedaj, ko se bo gradila belokranjska železnica, je posebno paziti, da si gotovi ljudje kaj ne prisvojijo. Torej trgovci in gostilničarji na Dolenjskem pozor! Posebno gostilničarji naj pazijo, da se kak človek z »magnetičnimi prsti« kam ne skrije.

— **Slovenski trgovci in obrtniki**, tako piše »Slovenski Trgovski Vestnik«, ima posebno sedaj temvečjo dolžnost, da vestno in dobro streže svojim odjemalcem. Nikomur se ne sme dati povoda, da bi opravičeval svoj narodni greh s slabo postrežbo pri slovenskem trgovcu in obrtniku. Najstrožje bi se moralo obsojati prodajalca, ki bi hotel izrabljati navdušenje in borbo naroda v sebične namene; zakaj tako ravnanje bi bilo kvarno dvakrat: slabilo in oviralo bi vzdrževanje discipline ter ubijalo razvoj in napredek slovenskih trgovcev! Slovenci, zvestobo za zvestobo!

— **Potovalnim učiteljem Ciril-Metodove družbe** sta imenovana gg. Ante Beg in Janez Prekoršek.

— **Pod Sv. Volbenkom** nad Škofjo Loko je umrl v četrtek jutraj Janez Šubica, oče notarskega solicitorja v Škofji Loki Iv. Šubica in sorodnik znane slikarske in kiparske rodbine Šubic iz Poljan nad Škofjo Loko.

— **Burja na Krasu.** Minole dni je po Krasu divjala strašna burja; v bližini Fužin je potrgala vse brzojavne in telefonske žice ter podrla mnogo drogov. Vsled burje je bila razdrta tudi telefonska zveza na črti Reka-Zagreb-Budimpešta.

— **Nekaj za obrtnega nadzornika.** Iz Kisovca se nam piše: Naše rudniško podjetništvo je bilo že večkrat opozorjeno na krivico, ki se godi samskim delavcem v Kisovcu. Pa ne pomaga nič. Delavcev je po sobah toliko, da morata po dva in dva ležati na eni postelji. Pa dozda se je še trpelo, ko ni bilo treba vsled mraza zapirati oken. Zdaj pa, ko mora biti zaprto, je pa v jutru neznoznosna sopenica. Že rudniški zdravnik gosp. dr. Tomo Zarnik je obsojal tako množino delavcev v eni sobi. Sami delavci so se že pritoževali, pa nič ne pomaga. O vsem so pri nas demokrati natančno poučeni in skrbni, kaj čitamo. Kar je pa zdravju škodljivo, jim ni mar. Svetovali bi rudniškemu nadzorniku, naj se potruži ter sobe nekoliko ogleda.

— **Tatovi v Št. Petru.** Ko je v nedeljo gdčna. Rozalija Godčeva čakala v čakalnici drugega razreda v Št. Petru poštnega vlaka, so se ji pred odhodom pridružili trije moški v starosti od 15. do 25. let ter ji pomagali nositi v kupe prt-ljago. Med tem je imela Godčeva ročno torbico, v kateri je imela denarnico z 56 K in vozni listek iz Reke do Gradca, v rokah, in ko so tuji izvršili svoje delo, so se poklonili in odšli. Kmalu se je pa Godčeva prepričala, da ji manjka v torbici denarnica. Spomnila se je pa tudi, da jo je eden izmed tujcev med potjo v kupe nekaj sunil in da je moral takrat vsekakor ukrasti denarnico. Tudi neka druga dama je bila ta večer tam okradena. Strokovnjaki so bili baje ogrskega pokolenja.

— **Za splošno volivno pravico na Hrvaškem.** Socialistični vodja Demetrovič pozivlja hrvatske stranke na skupen boj za splošno volivno pravico. »Hrvatska« pripominja, da v hrvatsko-srbski koaliciji ni niti ene stranke, niti enega poslanca, ki bi se ne zavzel za volivno reformo. Vsaka hrvatska stranka se bo izrekla za volivno reformo, nobena se ne bo sprijaznila z Raehovim režimom, marveč bodo vse nadaljevale boj proti njemu.

— **Ižanski lov** je izgubil dr. Valenta, ki bo tako odslej imel več časa posvečevati napisom pri ljubljanskih babicah. Lov so zdražili Slovenci za okoli 1600 K. Tudi

ovom se bo odslej posvečalo čim večjo pozornost, da jih dobe slovenski lovci. Dosedaj so mnoge love imeli Nemci takorekoč zastoj.

— **Novo slovensko pevsko društvo v Ameriki.** V Brooklynu so ustanovili slovensko pevsko društvo »Domovina«. Predsednik je Ivan Adamič, tajnik Ivan Zupan.

— **Sklad za žrtve 20. septembra** je pričelo nabirati ameriško slovensko časopisje.

— **S Homca** se je nabralo za »Slovenca« polagoma več novic. Na praznik povišanja sv. križa, dne 11. septembra, je bil v naši božjepotni cerkvi jubilejni shod dekliških Marijinih družb iz vsega kamniškega dekanata. Zbralo se je jako mnogo deklet, večinoma z zastavami, ki so v dolgi procesiji, glasno moleč sv. rožni venec, stopale na prijazni homški grič. Veličastni shod s slovesno sv. mašo, pridigo, posvečenjem, sv. obhajilom in petimi litanijami se je izvršil dopoldne. Vse se je v sv. veselju radovalo tega spominskega in solnčnega dne. — Dne 23. oktobra je umrla najstarejša oseba v župniji, tretje-rednica Uršula Oražem, stara nad 91 let; večnega češčenja dne 9. septembra t. l. se je še udeležila. — Ob trikratnem zvonjenju dne 12. in 13. novembra smo se spominjali kanonika Jožefa Hočevarja, ki je bil tukaj dušni pastir od julija 1852. do aprila 1863. Poleg duhovnih opravil je 2—3 leta učil tudi vsakdanjo šolo. — V Šmarci, največji tukajšnji vasi, pa je posebej več znamenitega zaznamovati v tekočem letu. Za podružno cerkev sv. Mavricija je blag. gosp. Anton Koželj, realni profesor v Ljubljani, naslikal v dar kaj lep sv. bojevnik Mavricija na konju, za kar mu bodi tu izrečena javna zahvala. — »Slovensko dekliško izobraževalno društvo« si je v teku dobrega leta od ustanovitve pozidalo »Društveni dom« v spomin letošnjega jubilejnega leta poleg »Zadružne mlekarne« in »Kmetijskega društva«, sredi vasi, z napisom: »Poduku in razvedrilu«. V nedeljo, dne 15. novembra je bil slovesno blagoslovljen. Slavnostni govor je prevzel poslanec tukajšnjega okraja g. dr. Krek, v katerem se je ozrl na letošnji znani trojni jubilej, omenil tudi še jubileja osvoboditve kmečkega stanu leta 1848., pojasnil novi načrt za starostno zavarovanje ter pohvalil Šmarčane zaradi njihovega vzornega zadružnega delovanja in njihove požrtvovalnosti. Po blagoslovu je član Marijine družbe deklamiral papeževo himno iz »Bogoljuba«, nato so homški cerkveni pevci zapeli nekaj pesmi, zatem pa so dekleta Marijine družbe iz Šmarce uprizorile ganljivo igro »Lurška pastirica«, med katero je udarjal iz prijaznosti mekinjski tamburaški zbor. Ljudstva je bilo obilno vkljub burji in zimi, vmes tudi veleč. g. dekan kamniški in še nekaj drugih duhovnikov. Vse točke vsporeda so se proizvajale jako dobro; seveda učiti se je treba pa z veseljem. Splošno se hvali tudi poslopje, ki je v kras celi vasi, in toliko bolj je to pohvaliti, ker je načrt kakor tudi zidarska, mizarska, karparska in celo slikarska dela — vse izdelek uma in dlani tukajšnjih domačinov.

— **Trgovec s človeškim mesom prijet v Kranju.** Na Martinov semenj v Kranju, dne 11. t. m., je pripeljal svojo čifutsko robo tudi nek Nemec — Novackh — iz Opatije. Najbrž je Götzl-ov zastopnik — ker se ta ne upa na dan, kajti nastopal je s tisto samozavestjo, kot pod Schwar-zovim ščitom se napihuječi Götzl. Ali, žalibože, ta domišljija se mu je kmalu od-vzela, kajti tukajšnje orožništvo ga je aretiralo prej, predno je mogel svoj »pofel« ponujati slovenskim nevednim odjemalcem. Na sumu je, da trguje poleg s čifutskim blagom tudi z živim človeškim mesom. Pripeljal je seboj iz Celovca Korošico, 18-letno slovensko dekle, kateri se je v Celovcu predstavil kot posestnika in bogatega trgovca iz Opatije ter ji obljubljal nebesa v njegovi službi. Toda prišla je le do Kranja. Bogataš in posestnik iz »Rajha«, vročerkvni Eulenburgov čestilec, je deklico pripeljal na »Novo pošto« in najel sobo z dvema posteljama, trdeč deklici, da ni nobene sobe več prazne, fak-tično pa le raditega, ker ni imel denarja, da bi plačal obe sobi. Spečo v postelji pa jo je napadel. Drugo jutro so ga aretirali, dekle se je pa odpeljalo nazaj v Celovec.

— **Nesreča s petrolejno svetilko.** V ljublj. bolnišnico so danes pripeljali Heleno Žnidaršič in njene hčere otroka, eno leto starega Franca Žnidaršiča. Oba sta se hudo opekla ob nalivanju petrolejske svetilke. Polila si je obleko in ko je prižgala, se je ista vnela. Doma sta oba iz Trebnjega, kjer se je tudi nezgoda pripetila.

— **Poročil se je** g. Albin Novák, trgovec v Sinčevsih na Koroškem z gdč. Angelo dr. Petovarjevo iz Ormoža.

— **Pisemske znamke** s 1. novembrom iz prometa izločene izdaje, je še dovoljeno

uporabljati do preklica za prilepljanje na poštnohranilne liste (karte).

— **Vojaška komisija za remontne konje** je kupila v Št. Jerneju le dva konja, četudi je bilo prignanih do 50 lepih konj. S tem jemlje konjerecem veselje, ker je vendar sama kriva, če niso zanjo živali dovolj lepe, ko daje semkaj take žrebce. Pri ogrskih grofih jim je pa vsako kljuse dobro za vojaško službo in vsako leto gledaio tukajšnji kmetje slabše živali pri topničarjih, ki hodijo skozi, kakor jih pa sami rede. Teden dni preje je bilo premovanje, ki se je izvršno obneslo. Komisija se je izrazila, da tako lepih živali na Kranjskem še ni dobila. Posebno pozornost je vzbujala kobila Janeza Pavšiča z Dobrave pri Škocijanu z dvojčkom. Oba sta konja, oba jednako velika in lepa, oba popolnoma črna. Sta tudi na prodaj. Kobila je dobila srebrno kolajno in 50 kron.

— **Madžarska kulturna palača na Reki.** Dne 27. t. m. se je vršilo zborovanje »szabad liceja« na Reki ter je bil soglasno sprejet elaborat ministerijalnega tajnika in guvernerjevega namestnika Kaukovskyja, da se na Reki sezida madžarska kulturna palača z akcijskim kapitalom v znesku 700.000 kron.

— **Prodaja opojnih pliač pada.** Prošlega leta se je uvozilo na Dunaj 611.745 hl vina, za 1209 hl manj nego leta 1906., dasi se je prebivalstvo pomnožilo za 40.000 duš. Piva je porabil Dunaj preteklega leta za 80.759 hl manj nego leta 1907., žganja pa za 329 hl manj. Te uspehe pripisujejo protialkoholnemu gibanju.

— **Kuga v gobcu in na parkljih.** Na Tirolskem in v Galiciji razširja se med parkljavci kuga v gobcu in na parkljih in je po uradnih izkazih okuženih na Tirolskem 257, v Galiciji pa 145 hlevov.

— **Pogreb.** Iz Koke nam pišejo: Tužno je pel ta teden mrtvaški zvon in njegov zamolkli glas je zval slehernemu v spomin resnične besede: »Čujte, ker ne znate ni dneva ni ure!« Tokrat je nenadna smrt pretrgala nit življenja Mici Zapečnik, rojeni Krč, iz vrlo krščanske Zajčeve hiše v Kokri. Umrla je dne 9. t. m., ob 6. uri zjutraj na porodu. Predno pa se je ločila od svojih, je bila pozvala k sebi kopo plakaioče dece — devetero na številu — ter jim zadnjič vsejala v nežna srca zlate besede: »Molite zame in ubogajte radi!« Potem je še objela svojega potrtega moža, a ko je razprostrla v objem vdruživ lakte, omahnila je — in bilo je po njej. Takrat pa je nastal pri Zajčevih jok in stok. I pri veličastnem pogrebu so solze rosile slehernemu oko, kar jasno priča, kako je bila draga rajnika med župljani priljubljena. Ob grobu so zapeli brati blage pokojnice in njen sin Franc, ki je sedaj v orglarski šoli v Ljubljani, tugo-spev: »Nad zvezdami...« Počivaj mirno, nepozabljena mati! Nam preostaja le še nada, da se nekoč nad zvezdami — zopet vidimo!

— **Razširjenje obrata v železniškem okolišču Trst prosta luka c. kr. drž. žei.** S 1. grudnom 1908 premestijo c. kr. avstr. državne železnice prejem čez Rocol v Trst prosta luka železniško skladišče c. kr. drž. žel. dosepelega blaga iz na carinski meji (meja proste luke) ležečega železniškega skladišča v Trstu ulica Stazione v sosedno skladišče (skladišče za c. kr. skladišče). Dosedanje prejemno železniško skladišče v ulici Stazivne se bo rabilo kot Trst prosta luka železniško skladišče c. kr. drž. žel. za oddajo takega blaga, ki se mora za časa oddaje pošiljati glasom odpravnih predpisov čez Rocol. Od prej navedenega časa naprej se bo sprejemalo v na carinski meji (meja proste luke) ležečih skladiščih A, B in D c. kr. priv. južno-železniške družbe le tako blago, ki je namenjeno za postaje, na katere se pošilja za časa oddaje glasom odpravnih predpisov čez Nabrežino. Nasprotno pa se bo od istega časa naprej sprejemalo v novem oddajnem skladišču c. kr. avstr. državnih železnic v ulici Stazione le tako blago za odpošiljanje, ki je namenjeno za postaje, na katere se mora pošiljati za časa oddaje glasom odpravnih predpisov čez Rocol. Blago, ki pripelje k onemu skladišču, ki po smislu gornjih določb ni pristojno, se sploh ne sprejema. Sicer pa se opozarja na tozadevni v tržaških blagovnih odpravnih razbošen razglas.

Cerkveni letopis.

~ **Iz Gorij.** Dne 22. novembra, to je zadnjo pobinkošno nedeljo, bo v Sebenjah, podružnici gorjanske fare, 300letnica, kar je bila tamošnja cerkvena posvečena od slavnega škofa Tomaža Hrena. Redko slovesnost povzdignit bodo prišli sam presvetli knez in škof ljubljanski dr. Ant. Bonaventura. Ob 9. uri bo šla procesija iz gorjanske župne cerkve v Sebenje, kjer se bo vršilo duhovno opravilo s primerno škofovo pridigo. Sveti oče so dovolili s pismom z dne 15. junija t. l. za

ta dan in to cerkev popolni odpustek tistim, ki po opravljeni dobri spovedi in vrednem svetem obhajilu obiščejo to cerkev in tam molijo na papežev namen; nepopolni odpustek 7 let in 7 kvadraten po tistim, ki vsaj s skesanim srcem obiščejo imenovano cerkev. Spoved in sveto obhajilo se lahko opravi tudi v sosednjih župnih cerkvah. — O izvršeni slavnosti pride natančno poročilo.

c **V Višnji gori** smo imeli od 5. do 12. novembra sveti misijon, drugič v devetih letih. Vodili so ga preč. očetje jezuitje pp. Janez Kunstelj, Janez Pristov in Engelbert Rakovec ob vsesplošni udeležbi župljanov. Zahvalili so se misijonarjem možje v posebni deputaciji in dekleta po g. župniku. Bog povrni dobrim gospodom, ker samo on ve vse, kar je po njih storil.

Štajerske novice.

š **Slov. kat. akad. tehn. društvo »Zarja«** priredi 11. redni občni zbor v sredo, 18. t. m., ob 8. uri zvečer pri »Zeleni Štajerski« s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Čitanje zapisnika br. društva »Danice«; 3. poročilo odborovo; 4. sprejem novih članov; 5. slučajnosti.

š **Nemci zopet razbijajo.** Vsem so še v spominu dogodki septembarskih dni, katere so plačali Slovenci s svojo krvjo. Nemci pa še ne mirujejo. Vedno bolj in bolj jim raste greben. Svojo kulturo so pokazali **zadnjo nedeljo po noči pred mariborskim »Narodnim domom«, kjer so ti paten-tirani razbijalci šip zopet vršili svoje častno opravilo.** Oko postave, ki tako lepo vidi po dnevu ter vedno koraka v bližini »Narodnega doma«, seveda ni bilo priča tega dokaza nemške omike. Sicer pa tako poznamo našo mariborsko policijo že iz zadnjih nemirov! Ti hrusti so zbežali v najmanj obljudene ulice, kjer so mirno poslušali dokaze nemške kulture: razbijanje šip in napisov. Taka je mariborska policija!

š **Trbovlje.** V nedeljo, 22. t. m. se bo vršil pri »Parašuhu« shod, na katerega pride poročat drž. poslanec dr. Benkovič. Začetek shoda ob 8. uri jutraj. Govorilo se bo najprej o kmečkih, potem pa o delavskih zadevah. Somišljeniki »Kmečke zveze« in krščansko-socialnih društev, pride!

š **Gostinčar contra Čobal.** Znano je, da je na železničarskem shodu v Radečah dne 31. maja t. l. g. Mihael Čobal iz Zagorja med govorom državnega poslanca g. Gostinčarja motil govornika z medklici: »To je laž! Vi lažete! Vse je laž! Zmirom lažete! Lažnjivec!« G. Čobal je priznal besede: »To je laž! Vi lažete!« ter pred sodnijo v Radečah za svoje trditve nastopil dokaz resnice, sklicujoč se na poslanca dr. Adlerja, dr. Ellenbogena in druge kot priče. G. Čobal pa je tajil, da bi izustil nadaljne besede: »Vse je laž! Vi zmirom lažete! Vi lažnjivec!«, katere so slišali nadsprevednik g. Milavec, državni poslanec dr. Benkovič in obtožitelj g. Gostinčar sam in pod prisogo potrdili. Na podlagi priznanja obtoženčevega in decidiranih zapriseženih izpovedb treh prič je prvi sodnik obsodil obtoženca, ki je bil že večkrat kaznovan, na osem dni zapor. — Okrožno sodišče v Novem mestu je deloma ugodilo vzklicu obtoženca in ga oprostil obtožbe, da bi izustil tudi besede: »Vse je laž! Vi lažnjivec!«, češ, da so se pričje dr. Benkovič, Milavec in Gostinčar najbrže zmotile, ter je g. Čobala obsodilo na 30 kron globe. Obtoženčeve priče sploh niso bile zaslišane. Sodniki so bili gg. deželni sodni svetniki Levec, Rizzoli, dr. Volčič in sodni pristav Kozina. Zoper to razsodbo se je vložila pritožba na c. kr. generalno prokuraturo.

š **Železniškega nadsprevednika razmesarila dva vlaka.** Pri Poljčanah je danes ob pol 4. uri jutraj v bližini železniškega predora pogledal iz železniškega voza nadsprevednik Pack. Packu je spodrsnilo in ker pri vozu ni bilo pregraje je padel z vlaka. Vlak mu je šel preko nog, katere mu je odtrgal. V istem hipu se je križal s tem vlakom (št. 862) drug vlak, ki je Packu odtrgal glavo. Strašno razmesarjeno Packovo truplo je obležalo na progi. Pack zapušča 6 nepreskrbljenih otrok.

š **»Südmarka« je kupila v Št. lju v Slov. goricah** od gosp. Koleriča Štefličeve kmetijo na Stari gori. »Gliha« baje tudi že za Celcerjevo in Freiamovo. Le tako naprej!

š **Prerano zimo** smo dobili tudi v Slovenskih goricah. Mnogo sadja je še na drevju in na tleh. Vsled obilo dela z vinom in sadjem je zaostalo mnogo drugega poljskega dela, ker primanjkuje delavcev. Žito še nimajo vsi kmetje posejano, svinjska piča je še z večine na polju, kar pa je najhuje pa je to, da se živina ne more pasti in tudi nastelje se ni moglo povsod dobiti. Primanjkovalo še bo bolj kot se je mislilo,

živinske krme, ker bodo mnogi morali rabiti slamo za steljo. Res huda za kmeta.

š **Za nemški »obrambni« sklad za Sp. Štajersko** so nabrali graški vseučiliški dijak 12.000 kron, gledališka predstava je dala 6000 čistega dobička. Vsega skupaj se je torej nabralo v Gradcu v dveh dneh za »teptane« Nemce na Sp. Štajerskem 18 tisoč kron. Vsekako prav znatna svota, ki se bo uporabila proti nam!

š **Nemška učiteljska zveza** je sklenila nakupiti v Lovranu v Istri popolnoma urejeno hišo za 70.000 kron. — V tej hiši bodo dobivali stanovanje oni nemški učitelji, kateri bodo iskali zdravja in okrepila ob morju v milejšem podnebj.

š **Nemškemu pesniku Štajercu Otokarju Kernstocku** je podelil naučni minister Marchet častno stipendijo letnih 1400 kron. Mi nimamo nič proti temu, da se na tak način časti in podpira umetnike, naj že bodo katerekoli narodnosti, ne moremo pa zamočlati, da se ob takih prilikah naše umetnike prezira. Slovenci imamo n. pr. izbornega kiparja Bernekerja, katerega naučno ministrstvo niti enega naročila ne da, čeprav bi to prav lahko brez vseh pomislekov storilo, kajti umetnikov kakor Berneker je malo.

š **Kurz za izdelovanje perila** bo začetkom l. 1909 v Gradcu.

š **Porotniki,** izžrebani za prihodnje zasedanje v Mariboru, ki se začne 30. tega mes.: Glavni porotniki: Andrej Petek, hišni posestnik; Ivan Prešern, trgovec; Jožef Peyer, kamnosek; Karel Šmidl, trgovec; Jožef Welzebach, trgovec, vsi v Mariboru; Henrik Sollag, gostilničar, Sv. Lenart; Josip Ejlec, posestnik, Gornji Porčič; Jurij Lešnik, posestnik, Radoh; Karl Kranjc, posestnik, Šikarce; Martin Tomažič, posestnik, Dervanja; Peter Kammler, posestnik, Zimica; Alojz Dobay, veleposestnik, Grušova; Anton Leber, posestnik, Gradiška; Dominik Peklav, posestnik, Šentjakobske; Mihael Muršec, posestnik, Malečnik; Ivan Nerat, posestnik, Rošpah; Ivan Protner, posestnik, Dragučeva; Jožef Perk, posestnik, Svičina; Martin Hernah, posestnik, Selnica ob Dravi; Ivan Volmayr, posestnik, Selnica; Ivan Pihlar, posestnik, Ciglac; Peter Marin, posestnik, Vrhnov dol; Franc Primel, gostilničar, Hotinjavas; Jakob Riedl, posestnik, Pobrž; Ivan Kac, posestnik v Slov. Bistrici; Anton Krautsdorfer, trgovec, Sl. Bistrica; Anton Lerch, trgovec, Pragersko; Karl Adenstern, posestnik, Studenice; Simon Hutter, trgovec z žganjem; Alojz Saria, agent; Adolf Schramke, trgovec, vsi v Ptuj; Alton Huber, fotograf; Maks Hönlmann, trgovec, oba v Ljutomer; Maks Lukas, hišni posestnik in mesar, Marenberg; Peter Lauko, gostilničar v Trofinu. — Nadomestni porotniki: Viljem Berner, pek; Ivan Bregar, klobučar; Avgust Blažič, strugar; Ignac Hanže, posestnik; Ferdo Hartinger, trgovec; Edvard Jonas, posestnik; Viljem Lehrer, klobučar; Jurij Lendler, gostilničar; Aleksander Ledinegg, krojač, vsi v Mariboru.

š **Povečan e slovenske posesti v Celju.** Gg. R. Diehl in Fr. Strupi sta kupila v Novi ulici hišo gospe Weberjeve za 60 tisoč kron.

Ljubljanske novice.

lj **Javno predavanje.** Opozarjamo na današnje dr. Peganovo javno predavanje, ki se vrši danes ob pol 8. uri zvečer v S. K. S. Z.

lj **Nedeljski shod** v S. K. S. Z. je bil zelo dobro obiskan. Govoril je drž. poslanec Jos. Gostinčar o starostnem zavarovanju. Prihodnji shod bo v nedeljo 22. t. m. ob pol 10. uri dopoldne.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani** je preteklo nedeljo imelo svojo običajno Martinovo veselico, pri kateri je bila kakor vedno, dvorana veliko premajhna. Na veselice »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov« občinstvo rado pohiti, ker so res zabavne in nudijo vedno kaj novega. V nedeljo smo občudovali točen nastop društvenega zbora in posebno v zboru »Oblačku« lepa sola gg. Ermana in Globelnika, kateremu je v dolgih 25. letih njegovega trudoljubnega sodelovanja pri rokodelskem društvu ostal glas vedno krepak. Tudi osmerospjev »Mrak tiho« je občinstvo sprejelo z glasnim odobravanjem. Pevovalja g. Gorup je zopet dokazal, da ima jako spretno roko, ki zna voditi pevce. Neizčrppljivi g. Ložar je to pot zopet presenetil občinstvo z izvrstnim kupletom »Rekrut Drva«, v katerem je razvil vse svoje mimične, humoristične prednosti. G. Ložar, kadarkoli nastopi, vso dvorano oživi ter je s svojimi komičnimi prizori vsaki veselici privlačna sila. Pri burki »Dva nočna čuvaja« ni bilo smeha ne konca ne kraja, tako da je društvo s svojimi vrliimi, pridnimi igralci občinstvu priredilo res izvrstno zabavo. Prav primeren nagovor je imel o starostnem zavarovanju tudi društveni predsednik g. Stroj,

ki je podal marsikatero zlato misel, katere naj bi se naši mojstri in pomočniki oprijeli na korist procvita obrti. O tem pa nekoliko več v soboto. Naj bi vsi rokodelci pohiteli v svoje zbirališče, v prijazni »Rokodelski Dom«, ki naj postane res središče našega rokodelstva!

lj **Deželna poslopja** bodo na večer cesarskega jubileja razsvetljena.

lj **Pevska skušnja »Ljubljane«** bo danes točno ob 8. uri zvečer. Ker bo v nedeljo nastop, naj gg. pevci blagovolijo priti k skušnji polnoštevilno.

lj **Razkrinkan nemški ranjenec.** Nemško časopisje je silno upilo, da je bil vojak 27. pešpolka Schmidt od slovenskih demonstrantov težko ranjen s kamnom. Dognalo je sedaj, da je Schmidt dobil v gostilni »pri biseru« par dni prej rano z vrčkom po glavi in ker ga je to ženiralo, je nakrat postal »ranjenec« dne 20. septembra. Priča Grünfeld vé to popolnoma natančno, kljub temu pa Grünfeld še ni bil zaslišan!

lj **Komentar!** Lepa stvar je pravičnost, lepa tudi obzirnost in lojalnost napram nasprotniku. Samo preklicano slabo se plačujejo te čednosti v nacionalno ogroženih krajih. Ne vemo, če smo po vseh žalostnih izkušnjah, ki nas skele na našem narodnem telesu, prav mi Slovenci poklicani, da se z neko nervozno skrbnostjo trudimo gladiti svoje nasprotnike. Celo v kupčijem poslovanju se mora od Nemca v pravem pomenu besede izsiliti vsako slovensko pismo, vsako slovensko tiskovino. Kaj še le v poslovanju korporacij, ki so njih domene! Ne spominjamo se, da bi bili Nemci ali Italijani kdaj pričeli z vpoštevanjem druge narodnosti. Mi pa smo tako krotki in tako pravični. Smatrali smo za potrebno zapisati te besede spričo dejstva, da si je ljubljanski gremij nabavil nova slovenska in nemška pravila ter da je na zadnji občni zbor vabil s slovenskimi in nemškimi vabilii. Prepričati se morete, da v Mariboru, Celju ali Trstu in Gorici niso dostopni za tako zgledno pravičnost. In pri zadrugi urarjev in optikov v Ljubljani tudi še dandanes ni tako, dobrih pet let nazaj tudi pri gremiju trgovcev v Ljubljani, ko je bil še v nemških rokah, niso bili posebni obzirni. Pripomnimo, da so korporacije, temelječe na obrtnem zakonu, povsem avtonomne v takih stvareh.

lj **Dunajski detektiv v Ljubljani.** Dunajski detektiv so še vedno v Ljubljani. Zato so ljudje jako pozorni in marsikateri tega človeka sumljivo ogledujejo. Prihajajo pa tudi na dan brezposelni ljudje, katerim se zdi posebno prijetno izdajati se za »dunajske detektive«. Tako je v soboto prišel v gostilno na Bregu št. 18. neki tujec, ki je mislil, da bo napravil posebno globok vtis, ako se predstavi za dunajskega detektiva. Pravil je, da išče nekoga roparja, ki se skriva v tivolskih gozdih in kazal je delavske bukvice, glaseče se na ime Andrej Webner, češ, da je to ime glasovitega roparja. Ker pa navzoči Ljubljančani s tujim posetnikom niso bili zadovoljni, so ga takoj javili mestni policiji, ki si je tujega tovariša z veseljem ogledala, slednjič ga pa povabila v »vizi« na magistrat. Tam so dognali, da je ta »dunajski detektiv« brezposelni dimnikar Andrej Webner iz Poljan pri Rudolfovem, ki je tako svojo delavsko knjižico kazal kot roparjevo lastnino. Webnerja se oddal deželnemu sodišču, kakor poroča uradni list, »v nadaljno kriminalistiško prakso«. Kakor se vidi, uradni list ni izgubil upanja, da Webner postane dunajski detektiv.

lj **Ranjenci 20. septembra.** V nogo dne 20. septembra ustreljenega Simončiča so pripeljali v soboto zopet v deželno bolnico, ker se je rani, ki že pred tednom na potrebovala bolniške oskrbe in je bil takrat Simončič vsled tega iz bolnice odpuščen, nenadoma pridružil šen. Zdravniški oskrbi se je posrečilo Simončiča zopet zlečiti, da je izven nevarnosti. Od druge strani se nam je vedno poročalo, da se je v ledje zabodenemu Štruklju pojavilo novo vnetje desne noge v mečih, kar je najbrže posledica poškodbe z dne 20. septembra. Štrukelj je v oskrbi deželne bolnice. Di-jaku Borštniku so včeraj odvzeli odveze. Kostii so se mu zacelile. Rane so precej zaceljene. Z veseljem poročamo, da bo Borštnikova težko poškodovana leva noga ohranjena. Po zdravniških izjavah je pričakovati, da bode Borštnik božične praznike preživel lahko že v krogu svojih dragih.

lj **Trgovec Franc Drogenig,** lastnik trgovine Rud. Miklavc v Stritarjevih ulicah in trgovin »pri Miklaužu« in »pri Škofu« na Pogačarjevem trgu razpošilja okolu letak, v katerem je ubral silno pobožne strune, da bi si ohranil slovenske odjemalce. Pravijo, da je pastor Hegemann tisti mož, ki piše sedaj tako pobožne letake. Ako g. Drogenig piše: »Po časnikih se danes napadajo člani cesarske hiše, škofje, vera itd., in vsi morajo to prena-

šati, bom tudi še jaz nadalje potrpežljivo prenašal,« ve vsak, da je g. Drogenig ubral take strune le radi — kupčije. Tako Drogenikovo postopanje moramo seve najodločneje zavračati!

lj **Iz gledališke pisarne.** Danes se ponavlja za nepar-abonente Straussova izredno melodična in vesela opereta »Nepotir«. — V četrtek se uprizori Fr. Ks. Meška izvirna drama »Mati« v treh dejanjih. Glavne vloge igrajo v njej ga. Borštnikova, ga. Dragutinovičeva in gdč. Winterova ter gg. Dragutinovič, Nučič, Iličič, Toplak in Danilo. V mali ulogi sodeluje ga. Bukšekova. Tendenca drame je vsekaz patriotična ter ilustruje neprecenljivo važnost gesla »Svoji k svojim!« ter škodljivi vpliv tujstva na našo mladino in na široke plasti nezavednega naroda. Predstave se udeleži tudi g. avtor.

lj **Kandidatje narodno-napredne stranke za deželnozbornsko volitev v Ljubljani** so gg. dr. Oražem, veletržec Knez in Luka Jelenc.

lj **Ljubljana aretiran v Ptuj.** K tej včerajšnji notici se nam poroča še naslednje: Bartel se je opravičeno izdajal za inženirja, ker je res inženir. Obiskoval je ljubljansko realko in je jako nadarjen. Menda je bil celo »vortrag«. A že tu je bil »krokar«. Dunaj ga je pa še bolj pokvaril. Pred odhodom v Ptuj je tudi v Ljubljani napravil take dolgove. Bartel sedaj nima službe in najbrže ga je to spravilo tako daleč, da je pozabil svoja akademična tla. »Mož kremenit« pa ni bil. Ze v Ljubljani se je kot dijak družil večinoma s posili Nemci, slednjič pa je postal uskok. Nemški listi naj ga pridržijo kar na svojih srečih, ta ni naš, ta slovensčine, kljub temu, da jo zna, noče govoriti. On se je popolnoma ponemčil. Ni »bindisch«, nalezal se nemškega duha in Ptujčani naj ga le za vedno obdržijo tam. Ker ni naš, ga mi tudi ne zagovarjamo, a škoda za talent. — Slednjič bodi še pripomnjeno, da je inženir Bartel brat odgovornega urednika »Rdečega Praporja«, gosp. Frana Bartla, ki je tudi predsednik Okrajne bolniške blagajne v Ljubljani. S tem konstatujemo, da ponesrečenec ni Slovenec, kajti češki socialni demokrat je najprvo Čeh, nemški Nemec, laški Lah, slovenski pa je najprvo socialni demokrat, potem pa internacionalen, slednjič hruli pa z Nemci. No, že ve zakaj!

lj **Iz meščanskih krogov** se čuje, da mnogi hočejo na predvečer 2. decembra namestu razsvetljave darovati primerne zneske za dobrodelne in narodne namene.

lj **Koncert »Slovenske filharmonije«,** ki se je vršil pod pokroviteljstvom »narodne čitalnice v Ljubljani« v soboto, 14. t. m., v veliki dvorani »Narodnega doma«, je posetilo izredno mnogo občinstva. Orkester sijepod znanim spretnim vodstvom g. Talicha prisviral zopet zaslužno priznanje. Za koncertom je sledil ob spremljevanju godbinega oddelka 19 mož jako živahen ples. Plesalo je 72 parov. V prostorih »Narodnega doma« že dolgo ni bilo tako lepega večera.

lj **Plinovo razsvetljavo** ima zdaj tudi že Peterneleova in Čevljarska ulica pa Turjaški trg. Železna brv čez prelaz na Dunajski cesti je razsvetljena na vrhu stopnic z dvema Aurovima svetilkama. Židovska družba južne železnice niti svetilk k tej brvi ni hotela oskrbeti.

lj **Mestno drsališče pod Tivolijem** se otvori v teku prihodnjih dveh dni.

Razne stvari.

Kunčič v Londonu? Svetovnoznan posebnost Londona — megla, je v nevarnosti. Londonski zdravniki in drugi sitni ljudje so namreč začeli zbirati statistiko, ki naj bi dokazala, koliko škode imajo Londončani vsled megle v zdravstvenem in gospodarskem oziru — koliko je imajo v moralnem, naj vsak sam izračuna. Ta statistika je seveda hudo obtoževalaj megla in sliši se vedno več glasov, da naj se meglo obsodi na smrt. Motil pa bi se, kdor bi mislil, da se je ves London zagovoril proti megli; Londonu na čast bodi marveč povedano, da je v njem še vedno dovolj Angležev stare korenine, ki nočejo nič slišati o tem, da naj bi mesto izgubilo svojo meglo, vsled katere — po njih mislih — nima para na svetu in je ravno megla glavna privlačna sila Londona za tujce... Toda kaj bi opravil tak-le lojalen idealizem nasproti — stitistiki! Zato je že danes gotovo, da bo londonska megla morala prestati hudo preganjanje — kako bo pred njim obstala, je njena stvar. Ljubljana bo pri tem gotovo najbolj zanimalo to, da se je tudi v Londonu pojavil načrt, ki ga je proti ljubljanski megli svoj čas izdelal »enoglasno« izvoljeni kandidat g. Kunčič. Nek italijanski iznajditelj se je namreč ponudil Londončanom, da konstruira močan top, ki bo pri razstrelbi povzročil v zraku tako gibanje, da bo megla zbežala kakor pred hudim vetrom. Na

škodo ženjalnega iznajditelja pa se je ravnatelj meteorološkega zavoda čisto odločno izjavil proti temu načrtu in Italijanu vse njegovo zmerjanje, da se ravnatelj prav nič ne razume na meteorologijo, ne bo nič pomagalo. Njegov načrt bo ostal le kot — vesel spomin, kakor je ostal v Ljubljani Kunčičev.

Smrtni revolverski napad na nemško državno sodišče. Četrty civilni senat nemškega državnega sodišča je 16. t. m. odklonil tožbo trgovca Grosserja iz Bero-lina o neki dedščini. Grosserja je to tako razljutilo, da je potegnil revolver in je na sodnike desetkrat ustrelil. Državni sodni svetnik Männer je nevarno ranjen, zapisnikar Männer ustreljen.

Moderna ječa. V New Yorku zidajo jetnišnico, katera bo stala 50 milijonov K. Bo pa tudi v njej čitalnica, gledališče, prostori za igranje in kasarna. Jetnišnica bo tudi imela lastno godbo in izvrstno hrano.

Telefonska in brzoljavna poročila

VARNOSTNE ODREDBE IN POVIŠANJE MIROVNEGA STANJA V BOSNI IN HERCEGOVINI.

Dunaj, 17. novembra. Danes je izšel v dunajskih časnikih komuniké, ki naznaja, da se bo nekoliko povišalo število bosansko-hercegovskih obmejnih čet. Vladni komuniké ne odreja celotne ali delne mobilizacije, temveč se gre le za izredno vpoklicanje gotovih letnikov rezervistov in nadomestnih rezervistov k aktivni službi v miru na podlagi postave z l. 1888, št. 77. Ta odredba se nanaša le na obmejno varnostno službo in se bo raztezala le na majhni odstotek onih rezervistov in nadomestnih rezervistov, katerih se tiče ome-njena postava, da se tako upošteva narodno-gospodarski interes prebivalstva, da se prebivalstva preveč ne obremenijo. Gledalo se bo nato, da se bodo vpoklicali le ne- oženjeni in se bo prizaneslo družinskim očetom in se bodo tudi v najpotrebnejših slučajih dajale olajšave. Tistim, ki se vpokličejo, se bode vštela ta služba na- mesto orožnih vaj, katerih so se drugače dolžni udeležiti. Povrh teh, ki se imajo na novo vpoklicati in to je zadnji letnik rezerve, se bodo pridržali pri bosanskih in hercegovskih polkih tisti nadomestni in drugi rezervisti, ki bi morali sedaj na dopust.

Dunaj, 17. novembra. Vladni komu- niqué povdarja, da so vesti, da bi bili avstrijski vojni zbori ali da bi se sploh kake večje vojaške priprave izvršile, neosno- vane. Samo pri 15. vojnem zboru v Bosni in Hercegovini se izvrši povišanje mirov- nega stanja. Pri vsaki stopinji se zviša šte- vilo vojakov za 36 mož. Drugih 14 vojnih zborov se ta naredba ne tiče. S tem se hoče dati prebivalstvu ob naraščajoči agi- taciji na jugu in v nevarnosti, da se orga- nizirajo skrbne čete, zavest varnosti. Vpoklicani bodo le zadnji rezervni letniki.

VOLITVE O ISTRI.

Pazin, 17. nov. V mestnem okraju Pazin, Buzet, Plomin, župnik Anton Zida- rič izvoljen z vsemi 229 glasovi.

Pulj, 17. nov. V 1. volivnem okraju v Pulju je dobil dr. Rizzi 180 glasov proti 65 raznim; v 2. okraju dr. Albanese 209 proti 101; v 3. okraju Frank 189 proti dr. Lagi- nji (183).

Koper, 17. nov. Dr. Belli 161, dr. Pier- antonio Gambini 108 glasov.

Milje, 17. nov. V okraju Milje-Izola oddanih 310 glasov. Kršč. socialc župnik Mujesan 143, soc. demokrat učitelj Zorze- non 114, notar Depangher, italijanski libe- ralec 14. Potrebna ožja volitev med prvi- ma dvema.

Trst, 17. novembra. Znani so nadalje sledeči uspehi: V Piranu soglasno izvoljen dr. Bubba (186 glasov); v Rovinju izvoljen dr. Bartoli (196) proti kršč. socialcu Gim- govazu (168); v Poreču soglasno dr. Sbiša (294); v Buljah soglasno Ivan Festi (188); Lošinj Veliki soglasno Aleksander Niko-

lich; Cres soglasno deželni odbornik Cherrih.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 17. novembra. Državni zbor bo sklican na dan 24. novembra.

KONFISCIRANE ODOŠILJATVE ZA SRBIJO.

Solnograd, 17. novembra. Tukajšnji carinski urad je konfisciral 79 v Parizu oddanih in napačno deklariranih zabojev, v katerih so bili revolverji za srbsko ar- mado in municijo.

SEKCIJSKI ŠEF SIGHART ODLIKO- VAN.

Dunaj, 17. novembra. Sekcijski šef Sighart je odlikovan z velikim križem Franc Jožefovega reda.

DOGODKI NA KITAJSKEM.

Berolin, 17. novembra. Iz Pekina se poroča, da je tudi soproga umrlega cesarja mrtva. V Pekinu je strašno razburjenje.

DAROVI.

Za sklad S. L. S. Msgr. A. Zupan- čič 50 K. — Pogačnik Josip, državni po- slanec, 90 K. — Demšar Fr., državni po- slanec, 90 K. — Povše Fr., komerc. svet- nik in poslanec, 90 K. — Dr. Hočevar J., državni poslanec, 90 K. — Jaklič Fr., dr- žavni poslanec, 90 K.

Ij Za »Rokodelski dom« v Ljubljani so darovali gg.: Pajk 1 K, Ložar 2 K, dr. Jer- še 2 K, Globelnik 1 K, Koželj 1 K, Porenta 1 K, nadkontrolor Štrukelj 1 K, Svetek Anton 1 K, Pavel Gorup 1 K, Bradaška 1 K, Štefe 1 K, Erman 1 K, Ivan Štrus 1 K, Ivan Šetina 20 vin., M. K. 10 vin. Prosimo za »Rokodelski dom« prijatelje poštenega obrta nadaljnjih darov. Pomagajte zmanj- šati dolg društvu, da se lahko razvije do nadaljnjega plodonosnega delovanja, ki je ravno v sedanjih časih velepomembno!

27. IZKAZ

prispevkov za spomenik in žrtve 20. sep- tembra 1908.

Upravištvu »Slovenca« v Ljubljani v »Slovenca« že izkazuje prispevke za uboge družine zaprtih 56 K; upravištvu »Soče« v Gorici v »Soči«, št. 118 in 124 izkazane prispevke v prid nesrečnim žrt- vam 13 K; Josip Vintar, župnik v Šmihelu nad Pliberkom na Koroškem za bedne rodbine zaprtih 10 K; K. H. Maurer, trgo- vec na Raki na Dolenjskem za spomenik in žrtve 10 K; Julija Poznikova, inženir- jeva vdova v Dolu pri Raki na Dolenj- skem za žrtve 6 K 10v.; zgornješišenski mladenič in mladenke čisti dobiček dne 25. oktobra 1908, po njih v gostilni Franje Zajec, gostilničarice v Zgornji Šiški št. 105 v prid septemberskim žrtvam prirejene veselice 9 K 50 v.; Frank Sakser Co. v New-Yorku potom »Ljubljanske kreditne banke« na oklic v amerškem sloven- skem dnevniku »Glas Naroda« od ameri- kanskih Slovencev zbrane prispevke za spomenik in žrtve 165 K; pri »Fajmoštru« v Ljubljani dne 9. novembra 1908. ob pri- liki pojedine sulca, katerega je vlovil dr. Robida, zložili za žrtve brez razlike 7 K 50 v.; iz nabiralnika v papirni trgovini Jerneja Bahovca v Ljubljani za žrtve brez razlike 16 K; Štefanija Babnik iz Ljublja- ne, Zalokarjeve ulice št. 3, nabrala v ve- seli družbi za uboge rodbine zaprtih 10 K in sama za žrtve 10 K, skupaj 20 K; dr. Fran Munda, emerit. odvetnik v Ljubljani, za spomenik in žrtve 100 K; Mih. Kos v Pirničah, p. Medvode pri odhodnici v Št. Janž prestavljenega železniškega uradni- ka Antona Pipana v gostilni pri Novljanu v Medvodah za uboge rodbine zaprtih na- branih 15 K. — Skupaj 428 K 10 vin. — »Združeni narodni odbor« izreka tem po- tom vsem darovalcem svojo najiskrenejšo zahvalo. Dejstvo, da je revni slovenski narod samo na naslov »Združenega na- rodnega odbora« nabral v pičem poldru- gem mesecu nad 18.000 kron, dokazuje

sijajno, da se naš narod zaveda v polni meri svojih dolžnosti. Slava slovenski po- žrtvovalnosti! Posebno prirčno se pa za- hvaljuje »Združeni narodni odbor« sloven- skim Amerikancem, ki so v teh težavnih časih s svojim izdatnim darom sijajno iz- pričali, da niso pozabili svoje stare domo- vine in njenih nesrečnih sinov. Priznanje se mora izreči tudi vrlim zgornješišen- skim mladeničem in mladenkam, ki so z ozirom na to, da je smela v prid septem- berskim žrtvam prirejena veselica vsled oblastvene odredbe trajati samo do 10. ure, pičlo izpadli dohodek veselice s pro- stovoljnimi doneski izdatno povišali. Ker so potrebe zelo velike, prosimo se nujno no- vih prispevkov. — V Ljubljani, dne 12. novembra 1908. — Dr. Alojzij Kokalj, bla- gajnik.

BILINSKA
KISLA VODA

Izborna dietična namizna pijača.
Odobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik.
Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani.

1616 40—14

Deklice in dečki

se razvijajo krepki in močni in zgube vse slabosti, če jim poskrbite potrebno posebno hrano v obliki

Scottove emulzije

Pristna le s to znamenjem — ribičem — kot- rancijaki znako Scottove- ga rodnjaka.

najboljše okrevajalno sredstvo, ki se je v 32 letih od zdravnikov kakor tudi od babic najtopleje priporočalo.

Scottova emulzija je sladka kakor Crème in lažje prebavljiva kakor mleko.

Cena originalne steklenice

2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje bo- ro-metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah v mm
16	9. zveč.	751,9	—7,4	sl. svzh.	jasno	
17	7. zjutr.	488	—13,1	sr. jug	oblačno	0,0
	2. pop	459	—5,6	sl. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerašnja temp. —5,0°, norm. 3,5°.

Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavnica K 354.645,15

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Sedaj: Miklošičeva cesta 8, pritrilje v lastni hiši nasproti »Uniona« za francišk. cerkvijo
2379 1 prej na Kongresnem trgu št. 2, 1.

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak de- lavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsakih vlože- nih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14.225.902,59. — Denarni promet v letu 1907: K 64.812.603,92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trg. v Št. Vidu nad Ljubljano. — Fran Povše, vodja, graščak, deželni od- bornik, drž. in dež. poslanec itd. — Anton Kobl, posestnik in trgovec Breg p. Lj. — Karol Kauschegg, vele- posestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zborni- ca v Ljubljani. — Francišek Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — Ivan Pollak ml., tovarnar. — Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Š kožuhovino podloženi kratki sako-i, mestni in potni kožuhi

po vsaki ceni, kakor tudi konfekcijo za gospode, dame, dečke, deklice in otroke priporoča v največji izberi

Angleško skladišče oblek, **O. BERNATOVIĆ,** Ljubljana, Mestni trg štev. 5.

Podružnice:
Praga z menjalnicami: Graben 15, Mala strana, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Plzen, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogal Rennweg), III. Lö- wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelder- strasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 85, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I., Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši

:: nakup in prodaja ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
:: zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::

:: Zamenjava in eskomptiranje ::

izžrebanih zastavnic in obilgacij, srečk in kuponov.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Zimnik.

Tisk »Katholische Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 17. novembra

Pšenica za april 12,84
Pšenica za oktober 1. 1909. 11,03
Rž za april 1. 1909. 10,80
Oves za april 8,56
Koruza za maj 1. 1909. 7,58

Efektiv 10 dražje

PREKLIC.

Vse razlajive besede, katere sem govoril v ne- deljo, 25. oktobra t. l. o gasilnem društvu Vič-Glince, tem potom preklicujem, da so bile neresnične, in se ob enem zahvaljujem društvu, da je privolilo, da se je vse mirnim potom poravnalo. 3027 1—1

Jakob Debevc
posestnik na Glincah št. 10.

Iščeta se

3026 1

Žagarja

za na vodno žago, katera bi delo
čez prevzela, pri Ant. Opeka,
posestniku žage v Cerknici.

Organist in cerkovnik

dobi z novim letom 1909 službo v Javorju pri
3025 Litiji. 1—

Prednost ima samec, rokodelc; dober pevec,
četudi samouk je dobrodošel, ker ima tu časa dovolj
za nadaljno izobrazbo. Odkritosrčnost neobhodno
potrebna lastnost! Plača po dogovoru.

Župni urad Zagorje pri Litiji
Fr. Indof župnik.

hoče sebe ali svoje otroke obvarovati
Kašlja hripavosti, katar, zoslezanja ka-
tara v grlu oslovskega in dušji-
vega kašlja, naj si omisli zdrav-
niško preizkušnih in priporočenih

Kaiserjevih karamel za prsa
s tremi jelkami.

5500 notorijelno potrjenih spričeval o dobri kakovosti.
Zavoj 20 in 40 vin., škatlica 80 vin. dobivajo se: V Ljubljani:
Lekarna pri »Orlu« pri želez. mostu, deželna lekarna pri »Ma-
riji Pomagaj«, E. Leustek; Unald pl. Trnossy, Jos. Mayer, G.
Piccoli, pri »Kroni« A. Bohner, vogal Rimske in Bleiweisove
ceste; Ivan Guričič v Metliki, Jos. Ancik, Ribnica, A. Roblek,
Radoljica, D. Pirč, Idrija, H. Briliš, Litija, E. Burdich, Šk. Lova,
Hugon Roblek, Trzin, Karol Andrijašič v Novemestu, Karol
Šavnik v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri »Sv. Trojici« v
Kamniku. 3017 24—1

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga skubljenega perja K 2, polbelega K 2,80, be-
lega K 4, Ruoga K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivoga
puha K 6, belega K 10, prunoga puha K 12, od 5 kg na-
dalje poštne preste.

Dovršene postelje bog to napol-
njenje iz zelo
gostega, in: vzporedn., dorega, modrega, belog ali rume-
nega nanking-blaga, 1. vrstica velikost 170x116 cm z 2 bla-
zina, velikost 80x58, napolnjena s tako lepim mehkim
perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24. posamezne
perje K 12, 14, 16, blazinice K 5 K 3,50, K 4. Proti po-
vratu razpoloži a poštne preste pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Džšenici št. 222.
Češki les. 2599—52

Za rezujujoče denar naziv. Čeniki zastoj in post, preste.

Za žlinovalce.

Stalni odbor državnega veterinarne sveta se je na poziv poljedelskega ministra dne 9. t. m. v posvetovanje sešel in pod predsedstvom načelnika poslanca Povšeta razpravljal o sledečih treh vprašanjih: 1. Trgovinski promet z živino in mesom z Ogrskega in Srbije; 2. uvoz živalskih surovin (kož itd.) iz inozemstva; 3. sodelovanje kmetijskega prebivalstva pri zatiranju živalskih kužnih bolezni.

Pri prvi točki se je razvnela dokaj ostra razprava. Glavni referent vitez Hohenblum je predvsem protestiral proti preziranju svojega nujnega predloga. Zahteval je, naj bi se odbor takoj posvetoval o dejstvu, da se je z uvažanjem živine z Ogrskega in mesa iz Srbije zanesla živalska kužna bolezen v Avstrijo. Zastopnik poljedelskega ministra je opravičeval razkazneno sklicanje odbora z raznimi razlogi, osobito pa, ker sta bili sklicani delegaciji in zborovali razni deželni zbori. Očitano omenjenega člana, da se je s Hrvaškega zatosila prašičja kuga, ker je bilo baže pripeljanih nad 30 prašičev mrtvih, odgovarjal je referent za veterinarne zadeve, da po podatkih mestnega veterinarne urada ni bilo 30, ampak le trije mrtvi prašiči; pri množini par tisoč prašičev se pač ne sme to tako izredno hudo soditi. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je uvoz živine iz Ogrske narastel, in sicer v l. 1907. je v prvih treh četrtletjih došlo 108.000 glav goved, v l. 1908. pa 117.000. Po uradnih tržnih izkazih je od septembra, ko je stopila trgovinska pogodba s Srbijo v veljavo, torej v dobrih šestih tednih došlo iz Srbije 219.984 kilogramov govejega in 152.439 kg. prašičjega mesa. Da to ni brez nasledka na cene, vidimo, ker je cena živini in mesu vsled tega padla in bo še padala, saj je na prašičjem trgu pri Sv. Marku na Dunaju ostalo 1500 prašičev neprodanih! Stalni odbor je nato sklenil, da pooblašča referenta viteza Hohenbluma, naj zbere vse statistične podatke in številke na živalskem dunajskem trgu; ministrstvo pa naj mu pokaže vse tozadevne izkaze, da se dožene, v koliko škoduje ta uvoz naši živalski trgovini in v koliko je utemeljena trditev živalskih trgovcev, da vedno prihaja okužena živina s Hrvaškega in slabo neizgledno meso iz Srbije. Ko bo referent vse te podatke zbral, snide se zopet stalni odbor v nadaljnje posvetovanje. Istotako je odbor zahteval pojasnil o notici, da je nad 40 vagonov goveje živine se vtihotapilo na Štajersko iz Srbije skozi Bosno. Vladni zastopniki, osobito državni veterinar referent Lamprecht, ki nadzoruje živalske trge na Ogrskem in v Srbiji, pa dokazuje, da to ni bila srbska goved, ampak bosanska. Tudi glede tega bo referent vršil natančne poizvedbe.

Pri razpravi o uvozu kož se je zahtevalo z ozirom na to, da so delavci v tovarnah zboleli vsled okuženih kož na vrančnem prisadu in morali po grozljivih mukah umreti, naj se uvedejo tudi pri nas poskušne s kloridom živega srebra, kakor se v Ameriki razkužujejo kože s polvolnim uspehom. Ministrstvo je obljubilo, da bode takoj uvedlo uporabo tega razkužilnega sredstva. Pri tretji točki je odbor sklenil, da zbere vse potrebne podatke in da potom osrednjega odbora za varstvo kmetijskih interesov in vseh gospodarskih korporacij skuša razširiti popularno sestavljeni poduk, kako postopati pri zatiranju živalskih kužnih bolezni. Sedaj, ko bo po novem zakonu o živalskih kužnih boleznih uvedena odškodnina za razne kužne bolezni, bo res v posebnem interesu naše živinoreje, da se vsak sumljiv slučaj takoj naznani županstvu in da živinorejci sami vse šore za zatiranje kužne bolezni. Saj je pač največji zaklad našega kmetijstva ravno v živinoreji. Konečno je odbor na predlog poslanca Stöcklerja sklenil prosi, naj kmetijsko ministrstvo razpošlje na vse politične oblasti okrožnico, da ne smejo zabranjevati tega, tako razne živinorejske zadruge hečejo nagnati svoje, da prodajo namenjeno živino na kraj, ki ga je določilo zadržno vodstvo in kamor se je naznanil večji kupec, ki hoče brez izgube časa in potov po vaseh skupaj imeti več živine, katero želi kupiti. Trditev, da se s tem škoduje sejmom, ni v tem slučaju utemeljena, ker zadruga ima pač pravico, živino svojih članov za prodajo zbrati na določenem kraju.

K sklepu je sekcijski šef poljedelskega ministrstva naznanil, da je novi zakon o kužnih živalskih boleznih že predložen v predsankcijo cesarju, tako da dobi to predlogo državni zbor pri svojem sestanku takoj prvi dan v posvetovanje in sklepanje.

Zboljšanje plač in avancementsa uradništva c. kr. avstrijskih državnih železnic.

C. kr. železniško ministrstvo je objavilo v uradnem listu št. LV. od 24. novembra 1908 zboljšanje plač in avancementsa uradništva c. kr. avstr. državnih železnic, in sicer:

1. Za prestop iz ene plačilne vrste vsakega činovnega razreda v drugo velja s 1. januarjem 1909 sledeča stopnjevalnica:

Uradniki:	Činovni razred	Plača	Stanarina (za Dunaj)	Prestopna doba
Višji nadzornik	V.	8000 7200 6400	1840	— 5 5
Nadzornik	VI.	6000 5400 4800	1610	— 5 5
Železniški tajnik stavbni, strojni, višji komisar, višji geometer, višji revident, višji oficijal, kapitan I. razreda	VII.	4400 4000 3600	1380	— 4 4
Železniški, stavbni, strojni, komisar, revident, oficijal, kapitan I. razr., geometer I. razr.	VIII.	3200 3000 2800	1200	— 3 3
Železniški koncipist, stavbni, strojni asistent, kapitan II. razr., geometer II. razreda	IX.	2600 2400 2200	960	— 3 2
Železniški koncipijent, stavbni, strojni asistent, geometer III. razr., asistent, kapitan III. razr.	X.	2000 1800 1600	720	— 2 2

Vsak uradnik, čegar službovanje je povoljno in npravnost brez graje, ima pravico do normalnega povznanja v najvišjo plačilno stopnjo tačasnega činovnega razreda.

Absolvirani juristi in tehnik, ki so za svoje službovanje izredno kvalifikovani, morejo prestopiti že v polovični dobi navedenih rokov, vendar pa morajo ostati v plačilni stopnji 2200 K najmanj poldrugo leto.

Uradniki V. in VI. činovnega razreda, ki imajo sedaj plačo K 7600, K 7000, K 5600, K 5200, prestopijo s 1. januarjem 1909 v plačilne stopnje K 8000, oziroma K 7200. K 6000 in K 5000.

2. V področju tržaškega ravnateljstva se poviša s 1. novembrom 1908 stanarina za postaji Rovinj in Šibenik v III. razred (60 odstotkov dunajske stanarine).

3. S 1. novembrom 1908 dobe načelniki železniško-obratnih in postajnih uradov službene doklade, in sicer v V. do VIII. činovnem razredu letnih 360 K, v IX. in X. činovnem razredu pa letnih 240 K; za podnačelnike imenovani uradniki dobe službeno doklado letnih 240 K.

Poduradniki in sluge, ki poslujejo kot vodje postaj, dobe, če so postajni mojstri (postajni ekspedijenti) na leto 180 K in če so postajni mojstrov namestniki, pa 120 K na leto.

Obratni vodje, komercijelni zastopniki ter njih namestniki dobe te službene doklade le, če poslujejo istočasno kot uradni predstojniki.

Te doklade se bodo izplačevale mesečno naknadno.

4. Za obrabo uniforme dobe, počenši s 1. januarjem 1909:

- 120 K na leto prometni kontrolorji, načelniki železniško-obratnih in postajnih uradov ter njih namestniki, komercijelni zastopniki, prometni in postajni uradniki, oziroma aspiranti;
- 60 K na leto blagajniki pri osebnih, prtljajnih, brzovoznih in vozniških blagajnah, računovodje v blagovnih skladiščih, skladiščni uradniki in carinski deklaranti.

Te doklade se bodo naknadno izplačevale za dobo faktilnega službovanja v dotični stroki; začete dneve se bo za cele štelo. Če kdo trajno vstopi v eno izmed navedenih strok, in sicer od 1. do 15. dotičnega meseca, tedaj mu gre cela doklada, polovična pa, če vstopi med 15. in 30. dotičnega meseca. Za izstop velja obratno. Za trajen prestop iz doklade 120 K v 60 K ali obratno se računa nova doba z faktilnemu prestopu sledečim mesecem.

5. S 1. oktobrom 1908 počenši se bodo plačevale doklade za nočno službo vsem uslužbencem, izvzemši osebe pri vožnji in čuvaje, za službovanje od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj. Ta doklada znaša:

- za prometne uradnike na Jesenjakih, v Gorici, Trstu c. kr. državne železnice, Trst prosta luka c. kr. drž. žel., Ljubljani drž. žel. 2 K;
- za druge uslužbence pri prometni službi, za uslužbence v kurilnicah, ki vodijo delo, in v delavnicah, ki imajo nočno inspekcijo, kakor tudi za sta-

tutno uvrščene uslužbence v elektrarnah in plinarnah 1 K 50 li;

c) za druge uslužbence 1 K.

6. Za potovalni payšal dobi od 1. novembra 1908 naprej načelnik c. kr. železnice vzdrževalnega urada Ljubljana II. na leto 1800 K, njegov namestnik 1200 K, načelnik železnice vzdrževalnega urada Ljubljana I. na leto 1320 K in njegov namestnik 720 K.

Nekaj besedi o škrlatici.

V nekaterih bližnjih mestih silno razsaja škrlatica, tako v Gradcu, Celju, kjer so celo morali zapreti šolo, in v Trstu. Znano je tudi, da imajo hudo epidemijo v Dobropolju na Dolenjskem in da je tam kaj že več otrok pomrlo. Zaradi tega ni izključeno, da bi se tudi v Ljubljani ne pojavila taka epidemija. Od pričetka šolskega leta sem bilo je v Ljubljani javljenih 17 slučajev škrlatice, od teh so trije že ozdraveli. Bolj sumljiva je okolnost, da se naznanjeni slučaj rekrutirajo skoraj iz vseh ljubljanskih šol. Ker je škrlatica ena najopasnejših in najnevarnejših otroških bolezni, priporočati je občinstvu skrajno previdnost. Vsak slučaj naj se takoj naznani mestnemu magistratu. Za škrlatico oboleni otrok mora šest tednov ostati izoliran. Najodločneje je povdarjati, da se morav takozvanih lahkkih slučajih postopati ravno tako strogo, kakor v težkih. Lahki slučajji so najnevarnejši. Starši in strežniki ne pazijo dosti, češ, bolezen je lahka, s tem pa najbolj pospešujejo nje razširjanje. Tudi je pomisliti, da lahka škrlatica, prenesena na koga drugega, pri tem lahko povzroči najtežje smrtno obolenje. Previdni morajo biti tudi strežniki, ki ostanejo najboljše z bolniki izolirani, kajti škrlatica prenaša se tudi indirektno, po zdravih ljudeh, ki so prišli z bolnikom ali njega strežnikom v katerokoli dotiko. — Bratom, sestram in drugim sostanovalcem bolnika je takoj prepovedati obiskovanje šole, tudi če so škrlatico že prestali. Vendar se ti kontumacirajo le za deset dni, če so od bolnika zadostno izolirani. Najboljša izolacija je, če oddamo bolnika v bolnico. Koder se to ne zgodi, treba je ostale otroke spraviti h kakim drugim rodbini brez otrok, kajti sicer bi se morali kakor bolnik za šest tednov kontumacirati. — Če prevdarimo, da je škrlatica najopasnejša otroška bolezen, ki povzroči čisto smrt ali pa dolgotrajno hiranje in da bolnik dolgo časa ne sme v šolo, je pač največja previdnost na mestu. Če imamo tak slučaj v hiši, ne pozabimo, da se bolezen lahko prenese po ključkah na vratih in držajih pri stopnjicah, ki se jih vsakdo dotika. Raje se jih torej ne dotikajmo in jih dajmo vsak dan oprati z lizolovo ali lizoforomovo raztoplino.

Nekaj za pouk o pasji steklini.

Kakor smo že pred kratkim poročali, pojavilo se je v zadnjem času toliko slučajev pasje stekline, zlasti na Dolenjskem in pa v sosedni Štajerski in Hrvaški, da je že iz obče koristi potrebno naštet glavne znake te strašne bolezni, ki ima za posledico vedno in vselej le smrt. Stekel pes spremeni svoje prejšnje navade. Otožen žedi na kakem samotnem, temnem kraju; kmalu postane zadirljiv in popadljiv, nikjer nima obstanka in pobegne od hiše, popadajoč vse, kar mu pride na pot. Pes izgubi veselje do navadne hrane, začne pa požirati druge predmete, kakor prst, šoto, slamo ali les. Njegovo lajanje je visoko, nekako hripavo in tuljenje in zavijanje podobno. Popadati začne tudi mrtve predmete, prav rad se zaganja v živali, čisto tudi v ljudi, celo lastnega gospodarja se loti in ga obkolje. Spodnja čeljust mu otrpne in mu visi mrtva navzdol. Žival vidno hujša, hrbenica mu otrpne, sčasoma tudi zadnji del telesa opeša in v sedmih do desetih dneh pogine. Večinoma zakrvice lastniki psov sami, da postanejo psi stekli, ki lahko prenesejo to strahovito bolezen na ljudi, zakrvice pa jo s tem, ker ne znajo prav ravnati s svojo živaljo. Pes je naš najzvestejši tovariš, prijatelj in spremljevalec ter zasluži vsled svojih lastnosti in zmožnosti to odlikovanje bolj kakor vsaka druga žival. Že od nekdaj spremlja človeka po vseh njegovih potih, po vročih južnih, tropičnih deželah in mrzlih, ledenih severnih deželah. Med njim in človekom se je razvilo iskreno, zaupno prijateljstvo. Da se pa to pristrčno razmerje ne izpremeni v sovraštvo, ki je lahko za človeka usodno, je treba psa negovati in za njegovo zdravje skrbeti. Predvsem mora imeti dovolj in ob gotovih rokih zdrave in tečne hrane. Krmljenje z vročo, čisto vrelo pičo ima lahko najhujše posledice. Ležišče mora biti snažno, slama, oziroma blazina večkrat premenjena. Če ima pes lastno kolibo, je treba paziti, da ne pride

mokrota do njega. Zelo grda je tudi razvada, pse v gostilne jemati, kjer mora v kakem kotičku ure in ure zvit ležati. Sploh se mora ravnati s psom človekoljubno, ne ga pretepavati s palico in ga suvati s črevlji. Z lepim ravnanjem se doseže vse, zlasti pa se obvaruje strašne stekline.

Znanost in umetnost.

* **Zora.** Izšla je prva številka XV. letnika »Zore«, ki nas je prav zadovoljila. Če smemo po uvodnem članku in po vsi prvi številki sklepati na prihodnje, jo moramo vsem prijateljem našega dijaštva, zlasti pa seveda dijakom samim, toplo priporočati. V uvodniku naglašajo urednik — kar je v naših časih najbolj potrebno — naj bo življenje vsakega katoliškega diaka apologija krščanstva. Na ljudi, ki so najbi samo na zunaj, ne damo nič! Stokrat ljubši pošten nasprotnik! Zdi se nam, kakor da slišimo stalni refren P. Abela S. I.: »Zurück zum praktischen Christentum!«, kar je tudi najbolj potrebno. Uvodnik govori dalje o razmerju dijaštva do duhovništva, politike, izobrazbe, filozofije in vere. Prva številka prinaša tudi poročilo o sestanku naših abiturientov v Velikovicu, o ameriškem solstvu i. dr. Na strani 14. in 23. nahajamo odlomke iz dr. Krekovega govora na mladeniškem tečaju v Škofji Loki. Prav! Ta govor je tako varen, da se mora razširiti kar najbolj mogoče. Leposlovje bo prinašala »Zora« v vsaki drugi številki na 8 straneh, torej v celem šestkrat. V ostalih šestih številkah bo pa stalna rubrika »Ženski vestnik«. — »Zora« stane za celo leto 4 K, za dijake 2 K, in se naroča pri »Katoliški Tiskarni« v Ljubljani.

* **Čas.** Znanstven obzornik. Izdaja Leonova družba. Leto II. Zv. 10. Vsebinska: »Svobodna misel« (Dr. A. Ušeničnik.) Nekaj kulturne zgodovine l. 1907—08. (Franc Terseglav.) Trubar v jubilejnim slovstvu. (Prof. dr. Jos. Gruden.) Problemi v sodobnem dušeslovju. (Fr. Terseglav.) »Med Slovinci« (Dr. L. Lenard.) Na koncu? (Ferd. Cilenšek.) O tekočem zraku. (V. Svetličič.) — Nove knjige. Dr. J. Geysler: Lehrbuch der allgemeinen Psychologie. (Dr. Fr. Grivec.) — H. Sohnrey: Wegweiser für Ländliche Wohlfahrts- und Heimatpflege. (Dr. A. U.) — P. M. Gander O. S. B.: Ameisen und Ameisenseele. (Dr. A. U.) — Fr. W. Foerster: Christentum und Klassenkampf. (Dr. A. U.) — Geza Plitt. (G.) — Dr. Engel. Käser: Das Paradies der Sozialdemokratie. — Anton Jeršinovič: Livijev komentar. — Dr. K. Glaser: Sakuntala ali »Prstan spoznanja«. — M. Majevič: Sveti Pavao. — Dr. Fr. Barac: »Hrvatskoj Strazi«. — Listek. Prvi mednarodni kongres za reformo pravne vzgoje. — Moderno ženstvo in reforma kazenskega zakonika. — Bolgarska umetnost. — Spanje. — Veda in Svoboda. — Redovi in kongregacije katoliške cerkve. »Čas« izhaja po desetkrat na leto. Naročnina: 5 kron, za dijake 3 krone. Za člane »Leonove družbe« je naročnina plačana z letnino. (Letnina rednih članov 10 kron, letnina podpornih članov 6 kron.) Naročnino sprejema: »Leonova družba« v Ljubljani.

* **Za mladeniče in voditelje mladeniških društev.** Lepa knjiga pod naslovom »Vorwärts, aufwärts«. Illustrierung religiös-sittlicher Wahrheiten den Jünglingen zur lehrreichen Unterhaltung von P. Cölestin Muff O. S. B. 1908. — Na to knjigo opozarjamo voditelje naših mladeniških društev po mestih in na deželi! Naj bi je ne manjkalo pri nobenem, ki vodi naše mladinsko-telovadsko odseke. Iz nje na fantovskih večerih lahko mladeničev predava, lahko pa tudi vpleta v pridige, kadar jih namenijo mladini. Spisal je knjigo učen Benediktinec, star po letih, a mlad po duhu, kakor sam pravi. Zato ne moralizira in ne daje od zgoraj nauk, marveč v živahnem slogu, lepih primerah in zgledih iz modernega življenja, iz politike, naravoslovja, sociologije, umetnosti itd. povzdiguje duha mladeničev za najvišje vzore, v prvi vrsti za značajnost, jeklenost volje in versko vzgojo v smislu delaljubnosti, pogumnosti in optimizma. Poglavij je nebroj, vse kratko, vse jedrnat, vse živo. Mladeniški organizatorji, nabavite si ta zaklad! Cena za vezano knjigo 2 K 40 h. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* **Leben der hl. Elisabeth von Ungarn.** Landgräfin von Thüringen und Hessen (1207—1231). (Graf von Montalembert.) Elegantly vezana knjiga stane 14 K 40 h. Obširen in bogato ilustriran živopis sv. Elizabete se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* **Zbirka ljudskih iger.** IX. snopič, je v tisku in bo izšel v zalogi »Katoliške Bukvarne« še pred Božičem; imel bo sledečo vsebino: Za moške vloge: 1. Bo-

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavracije „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

žično igro »Na Betlehemske poljanah«. 2. »Kazen ne izostane«. 3. »Očetova klet«. — Za ženske vloge: 1. »Večna mladost in večna lepota«. 2. »Čašica kave«. — Cena temu ostane kakor za prejšnje zvezke 80 h, po pošti 90 h.

* **Nova krasna igra!** Vsem društvom, knjižnicam in prijateljem slovenske knjige naznanjamo, da bo v kratkem izšla patrijotična igra v petih dejanjih: »Andrej Hofer, tirolski junak« (mešane vloge). — Knjigo bo zaljšala lepa slika. V uvodu so opisani junaški tirolski boji v letu 1809, katerih stoletnico bodo v prihodnjem letu slovesno praznovali Tirolci in z njimi cela Avstrija. V igri se nahaja polno krasnih, pretresljivih prizorov in bo imela knjiga tudi zgodovinsko vrednost. Ne samo uprizorjena na odru, temveč tudi kot podučno in kratkočasno berilo bo našla ta knjiga mnogo prijateljev. Izšla bo še pred Božičem v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani in jo že danes toplo priporočamo.

* **Narodna pevska društva, pozor!** Znani naš skladatelj Jakob Aljaž je zložil k Simon Gregorčičevi narodni himni »Stražniki« prelepo kompozicijo, ki se čisto prilega mogočnosti in veličastnosti tega nacionalnega velespeva. V sedanjih narodnih bojnih časih je nobeno narodno pevsko ali izobraževalno društvo po cellem Slovenskem ne sme pogrešati! Založništvo Aljaževih »Mešanih in moških zborov« to skladbo prodaja izvod po 30 h, vsem slovenskim društvom in pevskim zborom brez razlike pa jo na zahtevo tudi v več izvodih odda brezplačno. Skladba naj se zahteva v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — Istočasno opozarjamo na 5. zvezek Aljaževih »Mešanih in moških zborov«, ki je ravno izšel s sledečo vsebino: Mešani zbori: 1. Job. 2. V mraku. Moški zbori: 3. Dneva nam pripelji žar. 4. Z vencem tem ovenčam Slavo! 5. Triglav. — Cena je kakor pri vseh sedanjih zvezkih 60 h, po pošti 65 h. — Vsled posebne želje skladateljeve računamo onemu, ki naroča vsaj deset izvodov Aljaževih zborov na enkrat, samo po 45 h izvod.

Dve spretni šivilji

se takoj sprejmeta v stalno delo v modnem salonu.

Josipina Šetino
Wolfve ulice št. 5.

2992 3-3

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ljubljani

se prodaja

pod ugodnimi pogoji vsled bolezni. Poizve 2954 se pri upravnistvu »Slovenca«. 1-4

Slivovko

6 let staro razpošilja **franko** 2 litra za 5 kron; vinsko žganje 2 litra za K 5.60; 12 let stari konjak za K 8.—. Graščinsko oskrbnistvo grad **Golič** pošta **Konjice** **Štajersko**. 2853 10-5

Konkurenca!

Novo vlnno lastnega pridelka trdke

Br. Novakovič. rdeče (opolo) 24 in

28, romeno 32 vinarjev pol litra itd.,

se toči v Sodniških ulicah šte. 4. in na Rimski cesti šte. 5.

Toči se tudi pivo iz zagrebške delniške pivovarne.

Največja svetlolikalnica in pralnica na Kranjskem

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 8

je sedaj opremljena z 12 električnimi motorji in zračno sušilnico, da se perilo v najkrajšem času opere, posuši in zliko.

Cene so znižane in nižje kot drugod.

Po tej napravi se perilo ne le varuje, marveč tudi res čisto opere in napravi kot novo. — Z dežele poslano perilo se vrne v štirih dneh oprano in zlikano.

Za številni obisk se priporoča velespoštovanjem

2239 20

A. ŠARC.

Morebitne reklamacije naj se naznanijo naravnost meni

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora obleke in površnike, zimske suknje in dežne plašče za gospode in dečke kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina **A. Lukič**

Pred škofijo šte. 19.

2811 15

Mlekarska zveza Ljubljana

2830 Dunajska cesta št. 32 8

: priporoča povodom bližnjih praznikov :

kuhano maslo iz čajnega surovega masla, surovo maslo, sir domačega izdelka. —

Pošilja se maslo najmanj po 5 kg, sir pa le v celih hlebih po 10 do 30 kg težkih.

Cena najnižja! Kakovost najboljša!

Slavnemu občinstvu, posebno pa prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam svojo dobro nrejeno

podobarsko in pozlarsko obrt

v Wolfvih ulicah št. 1

nasproti frančiškanske cerkve ter vsa v vso to stroko spadajoča dela kot izdelovanje oltarjev, prižnic, tabernakljev itd. in zagotavlja kolikormožno umetno in fino ter trpežno izdelavo po lastnih in predloženih načrtih.

Cene zelo zmerne! Priznana dovršena dela! 466 Z odličnim spoštovanjem 52-34

Aleks. Götzl
podobar in pozlatar.

Steckenpferd- lilijno-mlečno-milo.

Najmilejše milo za kožo.

67 40-33

Hiša na prodaj

Hiša z osmimi stanovanji in prodajalno, mesnico, ledenico, 3 kleti, hlevom, podom in vrtom se takoj **proda**. Naslov pove upravništvo »Slovenca«. 3009 3-3

Razpisuje se služba

organista in cerkovnika

v **Škofji Loki**. Plača 1400 K. Nastop 15. decembra. 3007 3-3

Župni ura: v **Škofji Loki**, 13. novembra 1908.

Vsak torek v kavarni Leon koncert

sesteta na lok.

Začetek od pol 10. Vstop prost.

**Vsak dan
celo noč odprto!**

Za obilen obisk se priporočata 2965 velespoštovanjem 10-

Leo in Fani Pogačnik.

Podružnica - v Spljetu -

- Delniška glavica -
- K 2.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča **promese** na og. premijske srečke (cele à K 12.—, polovice à K 7.—, zrebanje 16. novembra, glavni dobiček 300.000 K, — **promese** na og. hipotečne srečke à K 4.—, zrebanje 14. novembra, glavni dobiček 70.000 K, — **promese** na 3% zemaljske srečke à K 5.—, zrebanje 16. novembra, glavni dobiček 90.000 K,

sprejema vloge na knjižice in na tekoči

! račun ter je obrestuje po čistih :

1/2 0/0

Podružnica - v Celovcu -

- Rezervni fond -
- K 200.000. -